

Vaglið skal lívgastr:

So Áarvegin taka vit, har vakurt er og gott

Tórshavnar Býráð hevur lagt fram ætlan fyri, hvussu miðbýurin í høvuðsstaðnum skal síggja út, eftir at lokið verður tikið av Havnará

EDVARD JOENSEN

Tað er týðiligt, at tað er ikki Havnará og Áarvegurin, men ein livandi miðbýur, sum er tað týðningarmiklasta í ætlanini, sum Tórshavnar Býráð kunngjórði á tíðindafundi í gjár.

Nakað av kjaki hevur verið um ætlan Tórshavnar Býráðs um at lata partar av Havnará uppaftur.

Sum vera man eru fólk bæði fyri og ímóti, men tað, sum hevur eyðkent kjakið er, at bert verður tosað um sjálva ána. Og ikki er sori, at kenslur og nostalgi hava spælt ein ávisan lut í kjakinum. Summi minnst ta romantisku ána um summ-arkvöldini, meðan onnur bert kenna til kloakkina.

Men nú hevur Býráðið gjørt eitt model, sum verður vist fram í einuhvørjum glugga í miðbýnum, og so kunnu fólk siga sína hugsan um málið, tá tey hava hugt og spurt seg fyri.

Vaglið fríðkast

Ein liður í ætlanini hjá Býráðnum er at fríðka munandi um Vaglið.

Gunnar Hoydal, býararkitekt, segði á tíðindafundinum í gjár, at eingin ivi er um, at Vaglið skal gerast til eitt rættuligt býartorg. Tað skal verða tann sjálvsagði miðdepuln í býnum.

Verandi gongugøtan og báðar vágirnar skulu bindast saman á Vaglinum, sum skal leggjast við feroysskum gróti. Av tí, at ætlanin er at leggja ána opna fram við Tinghúsvøllinum, skal Rasmus Effersøe flytast oman á sjálvt Vaglið. Nólsoyar Páll stendur longu í Vágbotni, og nakað soleiðis skal Rasmus standa á Vaglinum, meðan ferðslan fer rundan um hann.

Og myrka, tóma holið aftan fyri kioskina hjá Astu, skal gerast til ein vakran hyl fyri líkasum at fáa meira liv í umráðið. Fyrirmyndin er ein hylur, sum fyrr var nærri Vaglinum. Men ikki verður mett móguligt at hava hann har í framtíðini. Tað er heilt einfalt ikki pláss.

Men ongum nýtist at óttast fyri trønum, sum standa á økinum. Tey er ætlanin at varðveita í so stóran mun, sum gjørligt er.

Áarvegurin undir loki
So eru tað tey, sum halda, at tað ber ikki til at taka

Gunnar Hoydal, Leivur Hansen og Jan Christiansen sýna fram modelið av miðbýnum

(mynd Jens Chr. Vang)

lokið av áni, tí so verður ikki pláss fyri størri tiltøkum á økinum.

Her verður hugsað um grækarismessu, flaggdags-hald og ikki minst ólav-søkuna. Men hesum hava tey, sum gjørt hava ætlanina, tikið hædd fyri. Tað verður heilt einfalt lagt dekk á aftur ána, tá slík stór tiltøk verða.

Jan Christiansen, formaður í byggi- og býarskipanar-nevndini, upplýsti, at farast má undir øllum umstøðum undir at taka lokið av Áarvegnum. Tað er nevniliga í so ringum standi, at tað kann gerast hættisligt, um tað bara liggur. Og so er ikki óhugsandi, at partur av verkætlanini um miðbýin kann avgreiðast samstundis.

Formaðurin fyri

Tað var Leivur Hansen, býráðsformaður, sum legði fyri á tíðindafundinum við at kunna um ætlanina.

Hann duldi ikki fyri, at hann var í tí partinum, sum víldi lata ána uppaftur.

Hetta er gamalt mál, segði Leivur Hansen. Tað tók seg upp fyri umleið 15 árum síðani, men ikki fyrr enn nú er komið kjak í lag. Og kjaki hevði hann einki

í móti.

Leivur Hansen helt, at áin var sálin í býnum, og segði, at Havnin misti sín identitet, tá áin var lögð undir heilt.

Og tað var neyðugt tá, tí hon var ov skitin.

Men hetta við skittinum ber væl til at sleppa undan nú. Hann visti á góðu royndirnar við Havnará oman fyri Sjóneikarhúsið og Rættará fram við Vesturkirkjunni. Har eru kloakkirnar lagdar í røyr, og maðk-pirrurnar hava yvirtikið ána.

Soleiðis skal eisini verða í miðbýnum. Og tær kloakkir, sum leggja frá hús-unum á Reyni, verða pumpaðar niðan í tunnilin, sum boraður varð frá Amtmangarðinum út í Sersjantavikina.

Og fyri at verða heilt romantiskir, fóru býráðsumboðini at tosa um dunnurnar á sandinum, sum eftir ætlan aftur skal leggjast við ósan á Eystaru Vág.

Í sambandi við ósan við Eystaru Vág, nevndi Gunnar Hoydal, at nú tradarmennir høvdu fingið sína standmynd undir býráðshúsinum, var ikki annað enn rimuligt, at teir gomlu útróðarmennini eisini fingi

eina. Og hon kundi passandi standa á økinum við ósan, niðan fyri Café Natúr.

So hvør veit, um vit ikki einaferð í framtíðini fara at síggja "Gamle Jevan den havnemand, som var sig en fisker brav" standa við snøri og kagga og bíða eftir bátsmanningini.

Kostnaðurin

Alt kostar, og soleiðis verður eisini við hesi verkætlanini. Men tað skal ikki tyngja figgjarætlanina soleiðis, at borgararnir fara at merkja nakað til tað.

Arbeiðið skal gerast í fleiri stigum. Og sum nevnt verður sumt av tí beinleiðis viðlíkahald sum til dømis lokið á Áarvegnum. Tískil verður arbeiðið toyt yvir fleiri ár. Fyrsta byggistig, sum verður hylurin við kioskina og Tinghúsið, verður mett at fara at kosta einar 3,8 milliónir, meðan tað samlaða arbeiðið væntandi fer at kosta 19,8 milliónir.

Í lítlum bóklíngi, Býráðið hevur latið gera í hesum sambandi, verður sagt soleiðis:

»Tað er at viðmerkja, at av hesum er áin sjálv tann minni parturin, meðan

arbeiðið at bóta um og fríðka miðbýin er tað, sum kostar meira, og er hetta ein kostnaður, sum kommunan má rokna við tey komandi árin, uttan mun til um Havnará kemur aftur ella ikki.«

Ferðslan á Áarvegnum

Eitt av hugskotunum í sambandi við at leggja ána opna er, at tann høgi grót-garðurin niðan fyri Amtmangborgina skal takast niður. Roknað verður so við, at fólk fáa eina vakra grøna brekku, har kanska verður móguligt at hava onkran bonk standandi.

Tað fer sjálvandi at gera, at verandi ferðsla eftir Áarvegnum ikki kann halda fram.

Men tað helt Jan Christiansen, býráðslimur, ikki gera nakað.

Sum er koyra umleið 8.000 bílar eftir Áarvegnum um samdøgrið. Teir flestu um miðnátarleitið. Broyttingin fer at lækka hetta tal við eini góðari helvt, verður mett.

Hetta verður gjørt soleiðis, at bert ein til hálvonnur koyribreyt verður, so tað verður tvørligari at koyra gjøgnum miðbýin, so fólk

beldur fara at nýta ringveg-irnar.

Gongubreytin fram við Amtmangarðinum verður tókin burtur niðan fyri hjá Trónd Hansen, meðan nýggj breyt verður gjørd fram við áni hinumegin.

Verandi gongugøta í Niels Finsensgøtu, skal ikki longur verða einvegis, men lastast upp fyri ferðslu báðar vegir.

Nevnt varð í hesum sambandi, at standmyndin av teimum dansandi gentunum á Káta Horninum tóktist heldur miseydnað, har hon stendur. Hon skal flytast á økið uttan fyri svimjihøllina í Gundadali.

Hóast bert verður tosað um at leggja ána opna aftur, er hetta, sum sagt, bert ein lítill partur av ætlanini. Þrjáð verður við hylinum. Síðan kemur Vaglið, og Áarvegurin verður eftir ætlan triðja av í alt fyra byggistigum. Seinast er so ætlanin at fara undir lokið við Eystaru Vág.